

kový dosah 150 km (výškový 12 km), který je nedostatečný pro plné pokrytí České republiky v případě využití stávajících radarových stanovišť a pluk jej využívá především pro posílení radiolokačního přehledu objektů vysoké důležitosti v případě zvýšeného rizika vzdušných hrozeb.

Zatímco radary ST-68U-CZ se armáda vyřadí v nejbližších letech nechystá, u ostatních typů už provoz zajišťuje jen s vypětím všech sil. Mnoho náhradních dílů je téměř nesehnatelných a ubývají také odborníci, kteří dokážou staré technologie opravovat. V této souvislosti je vhodné zmínit českou firmu Delta Army, s jejíž pomocí se podařilo udržet základní schopnosti radiolokátorů až do dnešních dnů.

Vzhledem k omezenému rozpočtu musela Armáda ČR nákup nových mobilních radiolokátorů MADR (Mobile Air Defence Radar) určených primárně k pokrytí nižších výšek mnoho let odsouvat. Proces jejich výběru byl zahájen v roce 2012 s tím, že nový systém měl poskytnout dálkový dosah minimálně 250 km, výškový 30 km a měl se vyznačovat vysokou mobilitou tak, aby jej bylo možné snadno přepravovat a rozvíjet v místech vhodných pro lepší pokrytí zájmových oblastí či předpokládaných náletových směrů letadel protivníka. V prosinci 2016 byl jako vítěz v rámci vyhodnocení nabídek vyhlášen radiolokátor EL/M-2084 MMR (Multi Mission Radar) nabízený státem Izrael, který je jedním z nejmodernějších systémů ve své kategorii, jehož nejvýkonnější verze má dosah až 350 km. Česká republika plánuje pořízení celkem osmi radiolokátorů EL/M-2084 MMR, z nichž pět nahradí zastaralou techniku u radiotechnických rot a další tři budou využívány pro výcvik specialistů radiotechnického vojska, pro posílení radiolokačního pole, k zajištění aliančního závazku a pro potřeby pozemní protivzdušné obrany. Do výroby a údržby

Systémy S-10M2D budou postupně nahrazeny novými komplety RBS 70 NG

č. 134/2016 Sb. V rámci přípravy projektu se objevila řada informací o tom, že Severoatlantická aliance má problém se zapojením izraelské technologie do systémů velení a řízení NATO, a to zejména s ohledem na kybernetickou bezpečnost. Podle představitelů Armády ČR ale integraci nic nebrání a navíc prý existují i určitá technická opatření, s nimiž lze alianční požadavky splnit. O konkrétním termínu zahájení dodávek a zavedení do výzbroje je ovšem nyní těžké hovořit, protože i samotný podpis smlouvy s izraelskou vládou byl několikrát odložen. Podle vyjádření ministra obrany Lubomíra Metnara z 23. srpna 2019 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR by k němu mělo dojít na přelomu 3. a 4. čtvrtletí letošního roku. Pro potřeby protivzdušné obrany jsou ovšem vy-

dubice, jež jsou postupně instalovány na leteckých základnách a jejichž obraz má 26. pVŘPz na rozdíl od starých radarů rovněž k dispozici. Díky kombinaci více technologií je tak zajištěno, že protivzdušná obrana nepřijde o přehled vzdušného prostoru při výpadku jednoho zdroje.

Projekt PL komplet SHORAD pokračuje

Žádná protivzdušná obrana by protivníka neodradila od útoku, pokud by nedisponovala dostatečně výkonnými a schopnými protiletadlovými raketovými systémy. Tím nejvýkonnějším v české armádě je dnes ruský systém 2K12 KUB, v NATO označovaný jako SA-6 Gainful, který byl do výzbroje zaveden již v polovině 70. let minulého století a jehož nejmladší kusy byly dodány kolem roku 1985. KUB byl přitom primárně konstruován jako systém protivzdušné obrany pozemních vojsk, s čímž koresponduje i maximální dálkový dosah řízených střel s poloaktivním radarovým navedením 23 km a výškový dosah 14 km. Česká armáda v minulosti musela řešit řadu problémů spojených se systémem KUB. Úpravou musel projít například řídicí a naváděcí radiolokátor SURN CZ, protože v původní konfiguraci kolidoval s českou i evropskou legislativou upravující využití jednotlivých frekvenčních pásem. V rámci částečné modernizace dokončené v roce 2007 došlo k posunutí pracovních frekvencí do schváleného pásma a současně byla podstatná část elektroniky nahrazena moderními digitálními komponenty. To umožnilo snížit počet obsluhy ze čtyř na tři osoby a zejména pak propojení do automatizovaného systému velení a řízení palby RACCOS české výroby. Touto modernizací prošly radiolokátory všech čtyř baterií, které jsou dnes součástí 25. protiletadlového raketového pluku ve Strakonících.

Další problém se objevil s používanými střelami typu 3M9M3, jejichž životnost se rychle začala blížit svému konci. V současnosti mají prodlouženou životnost o více než 300 % od doby, kdy skončila původní doba technické životnosti od výrobce. Největší riziko se týkalo (a stále týká) jejich letových motorů, u nichž dochází k chemické degradaci tuhého paliva. Jeho výměna ale není možná a možné není v dnešní době ani pořízení nových střel původního typu, neboť se už dlouhou dobu nevyrobějí. K původně

Zatím má 25. protiletadlový raketový pluk ve Strakonících ve výzbroji 16 kompletů RBS 70

izraelských radarů se má zapojit také český průmysl. Problémem celého projektu je ale skutečnost, že téměř tři roky od vyhlášení vítěze nedošlo k podpisu samotného kontraktu. Nakonec ministr obrany ve 4. čtvrtletí roku 2018 zrušil stávající zadávací řízení. Následně česká vláda schválila veřejnou zakázku na nákup osmi radiolokátorů MADR středního dosahu od státu Izrael v souladu se zákonem

užívaný i další zdroje informací o vzdušné situaci, včetně těch civilních. Česká armáda má přístup i k takzvané multiradarové informaci od Řízení letového provozu ČR, která je vytvářena kombinací primárních, sekundárních a pasivních radiolokátorů. Z vojenských senzorů je nutné zmínit rovněž pasivní sledovací systémy a aktuálně rovněž nové letištní radiolokátory RPL-2000 od společnosti Eldis Par-